

грамотою Президії Верховної ради України (1989 р.), Почесною грамотою Міносвіти і науки України (2001 р.), Почесною грамотою Кабінету міністрів України (2002 р.), орденом «За заслуги» III ступеня.

Життєвий шлях Д. Ф. Чернеги є прикладом відданого служіння науці, творчої цілеспрямованості, патріотизму і служіння Батьківщині.

Світла пам'ять про відомого вченого, видатного педагога і чудову людину назавжди збережеться у вдячній пам'яті його колег і учнів.

*Колектив інженерно-фізичного факультету НТУУ «КПІ»,
редакція журналу “Металознавство та обробка металів”*

Пам'яті Білоцького Олексія Васильовича

9 квітня 2015 р. пішов з життя учасник бойових дій у Великій Вітчизняній війні, видатний вчений в галузі матеріалознавства, педагог з великою літери, доктор технічних наук, професор, Лауреат премії ім. Д. К. Чернова, відзначений золотою медаллю Академії наук України, заслужений працівник народної освіти України, заслужений професор НТУУ «КПІ» **Білоцький Олексій Васильович**.

Олексій Васильович народився 1 січня 1925 року в селі Віленька Коростишівського району Житомирської області. Учасник бойових дій у Великій Вітчизняній війні 1941 – 1945 рр. У 1947 р. вступив, а в 1952 р. він закінчив з відзнакою Київський політехнічний інститут за спеціальністю «Металознавство та термічна обробка металів» і був залишений для роботи в інституті на посаді асистента кафедри металознавства та термічної обробки металів. З 1952 р. по 1962 р. – асистент, у 1962-1972 рр. – доцент, а з 1972 р. – професор цієї кафедри.

У 1961 р. О. В. Білоцький захистив кандидатську дисертацію за темою «Кінетика розчинення карбідної фази при електронагріві сталі», а у 1972 р. – докторську дисертацію за темою «Формування твердих розчинів та фаз проникнення у сплавах заліза при термічній та хіміко-термічній обробці». У 1975 р. під його керівництвом в КПІ було засновано кафедру фізики металів, яку він очолював протягом 17 років. З 1991 р. – професор кафедри фізики металів. З 1.09.2011 р. до останнього дня – професор кафедри

високотемпературних матеріалів і порошкової металургії інженерно-фізичного факультету.

О. В. Білоцький читав лекції з рентгеноструктурного аналізу, кристалографії, мінералогії, металознавства та термічної обробки металів. Напрямок наукової діяльності – розробка та застосування методів високотемпературної рентгенографії для дослідження фазових перетворень у металевих матеріалах під час термічної, хіміко-термічної обробки та деформації. Відомий своїми науковими роботами та науковою школою у галузі поверхневого легування металів і сплавів при хіміко-термічній, електрохімічній та лазерній обробці, а також при ультразвуковому зміцненні. Виконав важливі дослідження по формуванню твердих розчинів та фаз проникнення при термічній та хіміко-термічній обробці металів. Значний внесок в науку становлять його праці по азотуванню сплавів і, особливо, розроблені ним принципи легування сталей для азотування. Нові технологічні процеси ультразвукового зміцнення інструментальних матеріалів, високотемпературні припої системи мідь-цинк-індій, які не містять дорогого та дефіцитного срібла, захисні покриття впроваджені у виробництво. Ним розроблені теоретичні основи зміцнення внаслідок фазових перетворень при нагріванні в газових середовищах.

У 1992 р. О. В. Білоцькому було присвоєно почесне звання «Заслужений працівник народної освіти України», в 1998 р. – «Заслужений професор НТУУ «КПІ».

Нагороджений орденом Великої Вітчизняної війни II ступеня, орденом «За мужність» та 12 медалями.

О. В. Білоцький – автор 220 наукових праць, серед яких три наукові монографії та 5 учбових посібників. Він був членом двох спеціалізованих рад з присудження вчених ступенів кандидатів та докторів наук.

Все життя Олексія Васильовича пройшло в стінах Київського політехнічного інституту, в якому він пройшов шлях від студента до доктора технічних наук, професора, відомого вченого, засновника і керівника наукової школи. Під його безпосереднім керівництвом було підготовлено 3 доктора і 21 кандидат технічних наук.

Життєвий шлях О. В. Білоцького є яскравим прикладом відданості науці, наполегливості, творчої цілеспрямованості, великої працездатності, патріотизму та служіння Батьківщині. Вчений зі світовим ім'ям, якого любили і глибоко поважали студенти, аспіранти, колеги за високі людські якості – порядність, принциповість, скромність, доброзичливість, захопленість справою.

Світла пам'ять про визначного вченого, педагога та чудову людину назавжди збережеться в серцях його колег та учнів.

*Колектив інженерно-фізичного факультету НТУУ «КПІ»,
редакція журналу “Металознавство та обробка металів”*